
Del 5 Miljökonsekvensbeskrivning

Sedan den 21 juli 2004 gäller nya bestämmelser om miljöbedömningar i miljöbalken. Bestämmelserna ska enligt plan- och bygglagen tillämpas för översiktsplaner och detaljplaner. En behovsbedömning ska göras för att bedöma om en plan kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

En översiktsplan kan dock alltid antas medföra betydande miljöpåverkan. Därför behövs ingen behovsbedömning. Första steget i miljöbedömningen av en översiktsplan blir därför att avgränsa innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen.

Samråd kring miljökonsekvensbeskrivningen gjordes samtidigt som samrådet om översiktsplanen mellan den 20 juli och 20 september 2006.

Syfte och sammanfattning av översiktsplanen

Översiktsplanen för Nybro kommun behandlar hela Nybro kommun. Men i januari 2004 antogs en fördjupad översiktsplan för Nybro stad, vilken fortfarande gäller, varför inga nya förslag för åtgärder i staden presenteras i översiktsplanen.

Översiktsplanen ska redovisa hur kommunen ser på mark- och vattenanvändningen samt bebyggelseutvecklingen i kommunen. Översiktsplanen ska också beskriva allmänna intressen och kommunens miljösituation. En översiktsplan ska redovisa de riksintressen som finns i kommunen och hur dessa kan säkerställas samt mellankommunala frågor.

Översiktsplan för Nybro kommun består av fem delar:

1. Inledning och vision för hållbar utveckling.
2. Allmänna intressen:
 - Landskapet.
 - Människan och samhället.
 - Miljö- och riskfaktorer.
3. Tätorterna och landsbygden.
4. Mellankommunala frågor och riksintressen.
5. Miljökonsekvensbeskrivning.

Det övergripande målet för översiktsplanen är att Nybro kommun ska nå en långsiktig hållbar utveckling och tillväxt. Vi strävar efter att bygga samhället så att det blir ekologiskt, socialt, kulturellt och ekonomiskt hållbart. De förslag som presenteras i översiktsplanen tar därför hänsyn till alla fyra hållbarhetsaspekterna.

Miljökonsekvensbeskrivningen hjälper till att kontrollera att översiktsplanen blir ekologiskt hållbar och att vi når de nationella miljö kvalitetsmålen.

Nybro kommun har antagit lokala miljömål i Lokal Agenda 21 år 2004. Vidare har kommunen antagit en energiplan 2006. I verksamhetsplanen för samhällsbyggnadskontoret sker till viss del uppföljning av miljömålen.

Avgränsning av miljökonsekvensbeskrivningen

Samhällsbyggnadskontoret har samrått med länsstyrelsen den 14 februari 2006 om avgränsningen. Länsstyrelsen menar att en miljökonsekvensbeskrivning för en översiktsplan

ska resonera kring hur miljö kvalitetsmålen påverkas av förslagen i översiktsplanen på ett överskådligt sätt.

Samhällsbyggnadskontoret har i samband med ett möte med våra grannkommuner diskuterat den avgränsning länsstyrelsen föreslagit och tjänstemännen från grannkommunerna tyckte det var en bra och rimlig avgränsning.

Kommunstyrelsen beslöt 2006-06-19 att avgränsning av miljökonsekvensbeskrivningen ska ske på följande sätt:

1. Utgå från 6 kap. 12-13 §§ Miljöbalken som talar om vad en miljökonsekvensbeskrivning ska innehålla samt vilka uppgifter som är rimliga.
2. På ett enkelt och överskådligt sätt visa hur översiktsplanen påverkar möjligheterna att nå miljö kvalitetsmålen.
3. Ledstjärnan ska vara att det är den betydande miljöpåverkan som ska identifieras, beskrivas och bedömas. Om det framkommer nya konkreta förslag vilka kan bedömas innebära en betydande miljöpåverkan ska dessa ingå i miljökonsekvensbeskrivningen.
4. De frågor som kan bedömas bättre i andra planer eller i tillståndsprövning ska inte ingå i miljökonsekvensbeskrivningen till översiktsplanen.

Beskrivning av hur miljö kvalitetsmålen påverkas av förslagen i översiktsplanen

Här redovisas de miljömål som kommunen anser vara relevanta för översiktsplanen för Nybro kommun.

Begränsad klimatpåverkan

Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras. Sverige har tillsammans med andra länder ett ansvar för att det globala målet kan uppnås.

Nybro kommun har som mål i Lokal Agenda 21 att utsläppen av koldioxid från fossila bränslen ska minska med 15 % från år 2000 till år 2010. År 2000 var utsläppen 91 000 ton eller 4,6 ton per capita.

Förbrukningen av fossila bränslen har inte minskat jämfört med år 2000 utan snarare ökat visar statistik från statistiska centralbyrån. En minskning har skett av förbrukningen av eldningsolja medan bensin och dieselanvändningen har ökat. En samverkan mellan åtgärder som stimulerar kollektivtrafik och cykeltrafik samt en övergång till biobränsle kan minska användningen av fossila bränslen.

De förslag som finns i översiktsplanen kan leda till både en minskning och en ökning av koldioxidutsläppen. I översiktsplanen föreslås olika åtgärder som kan leda till en minskning av bilåkandet. Vi föreslår till exempel att pendeltåg bör trafikera Örsjö, utbyggnad av cykelvägar i några av tätorterna samt fjärrvärmeutbyggnad i Orrefors. Om en bibehållen eller en ökning av befolkningen på landsbygden leder till mer bilåkande är svårt att säga. Vi vet inte om människor på landsbygden totalt kör mer bil än de som bor i staden. Däremot tycker vi att det är viktigt att det finns en befolkning på landsbygden som kan utveckla den gröna näringen med till exempel odling av energigrödor.

En av effekterna på grund av klimatförändringen i Nybro kommun spås bli att vintrarna blir varmare och blötare med risk för översvämning medan somrarna blir varmare och torrare med risk för torka.

Frisk luft

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Inriktningen är att miljökvalitetsmålet ska nås inom en generation.

Nybro kommun har som mål i Lokal Agenda 21 att utsläppen av flyktiga cancerframkallande ämnen från förbränning ska ha halverats från 1 200 ton år 1995 till 600 ton år 2010. Ett annat mål är att 60-70 % av alla vedpannor är miljögodkända och har ackumulatortank. Kväveoxidutsläppen ska minska med 50 % till 425 ton år 2010 jämfört med år 1995.

Miljökvalitetsnormerna för utomhusluft klaras i Nybro kommun.

De åtgärder Nybro kommun i första hand kan göra för att hålla en god luftkvalitet är att gynna kollektivtrafik och cykling så att bilismen minskar. Öka mängden gods på järnväg istället för vägtransporter, vidare plantera träd och buskar längs vägar och runt industrier. Minska utsläppen från vedeldning genom upplysning hur man bäst eldar samt en övergång till fjärrvärme. Nybro kommun har en vedeldningspolicy från 1998.

Bara naturlig försurning

De försurande effekterna av nedfall och markanvändning ska underskrida gränsen för vad mark och vatten tål. Nedfallet av försurande ämnen ska heller inte öka korrosionshastigheten i tekniska material eller kulturföremål och byggnader. Inriktningen är att miljökvalitetsmålet ska nås inom en generation.

I lokal Agenda 21 är målet att högst 15 % av antalet sjöar större än 1 hektar och 5 % av den totala sjöytan samt högst 15 % av sträckan rinnande vatten ska vara drabbade av försurning orsakat av människan.

Nybro Energis mål, att utöka fjärrvärmens i Nybro stad, att bygga fjärrvärme i Orrefors samt att bygga en egen förbränningsanläggning för både fjärrvärme och kraftproduktion, bidrar till att minska behovet av olja för uppvärmning och minskad import av kolkraftsproducerad el.

Gifrfri miljö

Miljön ska vara fri från ämnen och metaller som skapats i eller utvunnits av samhället och som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Inriktningen är att miljö kvalitetsmålet ska nås inom en generation.

Det pågår en förstudie av glasbruksdeponier i de fyra glasbrukskommunerna som ska ligga till grund för beslut om saneringsåtgärder. På de tätortskartor som visas i översiktsplanen är de kända förorenade områdena markerade. I översiktsplanen redogörs för hur förorenade områden ska hanteras i planeringsprocessen, se sidan 94-95, miljö- och riskfaktorer.

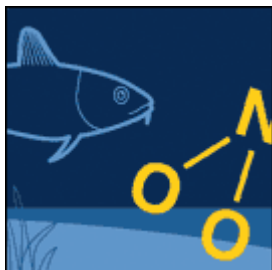
Säker strålmiljö

Människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning i den yttre miljön

I översiktsplanen i kapitel Miljö och riskfaktorer anges nya riktvärden för ny byggnation i närheten av kraftledningar jämfört med översiktsplanen från 1990.

Ingen övergödning

Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningarna för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten. Inriktningen är att miljö kvalitetsmålet ska nås inom en generation.

Översiktsplanen föreslår att i samband med arbetet enligt vattendirektivet bör vattenvårdsförbund bildas för Snärjebäcken, Ljungbyån och Hagbyån för att klara målet god vattenkvalitet.

Levande sjöar och vattendrag

Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara, och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas. Inriktningen är att miljökvalitetsmålet ska nås inom en generation.

En fjärdedel av kommunens större vattendrag är hittills skyddade med stöd av Natura 2000. Översiktsplanen föreslår på några ställen strandnära bebyggelse men har vid framtagandet av dessa förslag tagit stor hänsyn till naturvärdena. Se vidare sidorna 29-31.

Under del 2.1 Landskapet redovisas kommunens naturvärden samt hur dessa kan skyddas ytterligare.

Grundvatten av god kvalitet

Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag. Inriktningen är att miljökvalitetsmålet ska nås inom en generation.

Nybro kommun fortsätter att bevaka möjligheterna att Nybroåsen ska vara ett riksintresse för vattenförsörjningen.

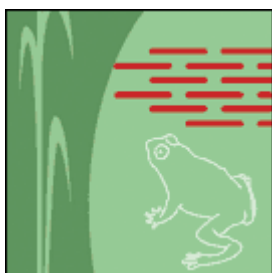
Översiktsplanen betonar vikten av att bevara de grusåsar som är viktiga för grundvattenbildning samt vikten av att vattenkvaliteten i Alsterån, Ljungbyån och Hagbyån är goda så att vattnet kan användas för infiltration eller ytvattentäkt.

Kalmar kommun påpekar att ny bebyggelse inom Hagbyåns avrinningsområde kan påverka vattenkvaliteten negativt.

Att arbeta vidare med:

Nya vattenskyddsområden ska fastställas för grundvattentäkterna i kommunen.

Myllrande våtmarker

Våtmarkernas ekologiska och vattenhushållande funktion i landskapet ska bibehållas och värdefulla våtmarker bevaras för framtiden.

I lokal Agenda 21 är målet att minst 70 hektar våtmarker bör anläggas eller återskapas i odlingslandskap och skogsmark till år 2010. I översiktsplanen pekade inga sådana områden ut.

Levande skogar

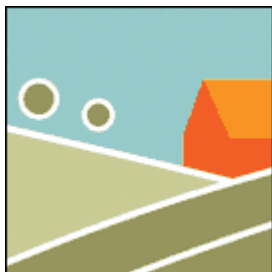
Skogens och skogsmarkens värde för biologisk produktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras samt kulturmiljövärden och sociala värden värnas. Inriktningen är att miljö kvalitetsmålet ska nås inom en generation.

Mål i lokal Agenda 21 lyder: 7000 hektar produktiv skogsmark ska vara undantagen från skötsel med natur- och kulturmiljömål år 2010, vilket motsvarar 7 %.

Nybro kommun har totalt 93 000 hektar produktiv skogsmark. År 2005 var 5,8 % av den produktiva skogsmarken skyddad.

I översiktsplanen föreslås cirka 1,8 % av den produktiva skogsmarken avsättas som naturreservat eller skyddas med hjälp av biotopskydd eller naturvårdsavtal. Reservatsbildning har till största delen föreslagits inom områden för naturvårdens riksintresse. Om detta genomförs har vi nått miljömålet.

Ett rikt odlingslandskap

Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks. Inriktningen är att miljö kvalitetsmålet ska nås inom en generation.

Miljömålet att arealen hävdade ängar och betesmarker inte ska minska når vi i Nybro kommun. Den areal som har miljöstöd för betes- och ängsmarker har de senaste åren ökat i kommunen. I översiktsplanen finns en genomgång av värdefulla naturmiljöer med åtgärdsförslag som leder till att ängar och hagmarker bevaras.

Inriktningen på jordbruket i Nybro kommun är animalieproduktion och åkermarken odlas till 80 % med vall. Fodersäd till djuren odlas på 16 %.

Översiktsplanen anser att åkermark, ängs- och hagmarker inte bör tas i anspråk för bebyggelse. Nybro kommun ska vara restriktiv med att tillåta exploatering av värdefulla naturbetesmarker och mycket restriktiv med att tillåta exploatering av områden med grova träd.

Ett rikt växt- och djurliv

Den biologiska mångfalden skall bevaras och nyttjas på ett hållbart sätt, för nuvarande och framtida generationer. Arternas livsmiljöer och ekosystem samt deras funktioner och processer skall värnas. Arter skall kunna fortleva i långsiktigt livskraftiga bestånd med tillräcklig genetisk variation. Människor skall ha tillgång till en god natur- och kulturmiljö med rik biologisk mångfald, som grund för hälsa, livskvalitet och välfärd.

I översiktsplanen föreslås ett antal åtgärder för att skydda naturvärdena. Dessa förslag gynnar målen myllrande våtmarker, levande skogar, ett rikt odlingslandskap samt ett rikt växt- och djurliv. De förslag och de riktlinjer för ny bebyggelse som presenteras i översiktsplanen är gjorda så att stor hänsyn tas till att bevara natur- och kulturmiljövärden. Nybro kommun ska vara restriktiv med att tillåta exploatering av värdefulla naturbetesmarker och mycket restriktiv med att tillåta exploatering av områden med grova träd för att kunna gynna globalt utrotningshotade arter.

God bebyggd miljö

Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en lokalt och globalt god miljö. Natur- och kulturvärden ska tas tillvara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas. Inriktningen är att miljökvalitetsmålet ska nås inom en generation.

Grundtanken som genomsyrar hela översiktsplanen är att vi ska nå en god bebyggd miljö såsom miljökvalitetsmålet anger. Översiktsplanen föreslår i första hand bebyggelse på mark som redan är anspråkstagen och som ligger nära befintlig infrastruktur och service. Översiktsplanen undviker att föreslå bebyggelse i områden med höga värden för natur, kultur eller friluftsliv. Om bebyggelse föreslås nära en sjö eller annat naturområde finns riktlinjer för hur bebyggelsen ska anpassas, se avsnitt vatten under kapitel Landskapet.

Översiktsplanen föreslår att det nuvarande kulturmiljöprogrammet bör revideras och kompletteras med det moderna kulturarvet. Det reviderade kulturmiljöprogrammet bör innehålla en plan för hur miljöerna kan bevaras. I översiktsplanen pekas på hur viktigt det är att öka andelen permanent boende i tomma hus på landet för att på detta sätt kunna bevara kulturarvet på landsbygden och i de mindre tätorterna.

Buller och radon, se del 2.3 Miljö- och riskfaktorer.

Beskrivning av planförslag som kan leda till en betydande miljöpåverkan eller påverkan på Natura 2000-område.

I översiktsplanen föreslås få konkreta planer på sådan verksamhet som kan antas leda till en betydande miljöpåverkan. Områden för industriverksamhet finns föreslagna i översiktsplanen och om dessa realiserar får en miljöbedömning göras i kommande detaljplaner.

En av få konkreta planer är familjeparken i Orrefors vilken har bedömts ha betydande miljöpåverkan i den behovsbedömning som har gjorts i samband med detaljplanen.

I översiktsplanen finns inga förslag som vi anser kan leda till en betydande påverkan på ett Natura 2000-område. Översiktsplanen föreslår bebyggelse på två ställen där Natura 2000-område kan påverkas. Det ena stället är fritidsbebyggelse vid Långegöl vid Målerås i närheten till Gråstensmon, det andra är i närheten av Maltebo damm och Ljungbyån i Kristvallabrunn. Ny bebyggelsen måste i så fall utformas med särskild hänsyn till naturvärdena.

Uppföljning av åtgärder och genomförandet av planen och dess konsekvenser.

Uppföljning av miljökonsekvensbeskrivningen föreslås ske i samband med aktualisering av översiktsplanen.

Som en fortsättning på både Agenda 21-arbetet och framtagandet av översiktsplanen planerar samhällsbyggnadskontoret att bygga upp en informationsbas om miljön med syfte att bland annat kunna prioritera och följa upp miljömålsarbetet.